

LOVÉTEI KIÁLTÓ

X. évfolyam, 7. szám

Ára : 1 lej

2009. JÚLIUS

Juhász Gyula Nyár

A távol csillagok oly szőke fénnel égnék.
(Annára gondolok, ki szőke, s messze rég.)
Kaszálók illatát üzenik esti rétek.
(Annára gondolok, emléke enyhe, szép!)

A nyár ragyog, lobog. Pipacsosok a rétek.
(Annára gondolok, ó, én letűnt nyaram.)
Őszünk be közeleg, falevél földre téved.
(Annára gondolok, és siratom magam!)

Mihály János Templomunk rövid építéstörténete

Sópástyán, a régi temető közepén álló középkori eredetű, de többször átépített késő gótikus templom alatt a csuszamlós sós rétegen fekvő agyagos talaj a XVIII. század folyamán több alkalommal megmozdult. Ennek következtében a templom több helyen meghasadozott. Szentélye már 1733-ban romlásnak indult. Állapotának a következő évtizedek sem kedveztek. 1760-1772 között az egyház-látogatási jegyzőkönyvekben többször feljegyezték róla, hogy egészen romos állapotba került. Olyannyira, hogy helyreállítására gondolni sem lehetett. Az omladozó, időközben szűkké is vált templom helyett az egyházközség híveinek létszámát is befogadni képes új templom építését határozta el.

Az építés előkészítését a hívek már Lukács György plébános idejében kezdeményezték, szorgalmazták. Az alábbi kéréssel fordultak Bajtay József Antal erdélyi püspökhöz (1760-1772):

Források útja a Vargyas völgyén-Szelterszben

Ezzel a címmel a Felső Homoródmente Kistérségi Egyesület nyerő pályázatát adott le, Hargita Megye Tanácsa által kiírt pályázat a "Kistérségi egyesületeket és közösségfejlesztési társulásokat támogató program" keretén belül. A megpályázott összeg 29.890 lej volt, amiből (sajnos) 10.000 lej lett a támogatás összege. A projekthez szükséges önrészt a lövétei, szentegyházi valamint a kápolnási önkormányzatok által támogatott kistérségi egyesület biztosította.

A projektben leírt munkálatok a következőkből tevődnek össze: a borvízforrások fölött levő épületek felújítása (festés, zsinidelyek pótlása), a Szeltersz völgyében levő út (DC 102) felújítása, kerítések építése a borvízforrások körül, szeméttárolók kialakítása. A projekt futamideje: június 1. és szeptember 1. Ez idő alatt a fent felsorolt munkálatokat be kell fejezni.

A projekt költségvetésének jelentős része az út javítására fog fordítódni. A Szeltersz völgyében tevékenkedő kitermelő egységek által felajánlott segítséggel július 22-én az útjavítási munkálatok elkezdődtek. A munkálatokba az önkormányzatok, a hétvégi házakal rendelkezők is bekapcsolódnak. Ezekhez a munkálatokhoz a kitermelő egységek útgyalual, exkavátorral, tehergépkocsikkal, illetve törmelékkövel járulnak hozzá. Ez úton felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy aki bármilyen segítséget tud nyújtani, akár kézi munkával, akár tanácsadással, ötlettel, azokat szívesen fogadjuk. Különösen azoknak a hozzáállása értékelendő, akiknek hétvégi házuk van ebben a térségben, hisz ők azok, akik gyakrabban használják.

A projekt futamideje után részletesen fogjuk közölni az elvégzett munkálatokat.

Török József

Jegyzőkönyvi kivonat a 2009. július 13-án tartott tanácsgyűlésről

A gyűlés a polgármester 191/2009-es számú rendelkezése alapján készült meghívóval volt összehívva.

A gyűlésen jelen van mind a 12 testületi tag.

A napirendipont-tervezetet a gyűlésvezető elnök, András László ismertette az alábbiak szerint:

- 1.) "Lövete község fejlesztése" nevű pályázat és annak alkotóelemeinek jóváhagyása,
- 2.) külföldre utazó küldöttség utazási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyása,
- 3.) a testvértelepülésekkel közös, cseretáboroztatási költségek kifizetésének jóváhagyása,
- 4.) a szeméttárolás további módzataival kapcsolatos előterjesztés jóváhagyása,
- 5.) kérések és más problémák megvitatása, jóváhagyása.

A napirendipont-tervezeteket a gyűlésvezető elnök ismertette és szavazat alá bocsátotta, amelyet 12 igen szavazattal jóváhagytak, elfogadtak, majd sor került azok ismertetésére és megvitatására.

1.) Az első napirendi pont keretén belül a polgármester ismertette az előterjesztést a "Lövete község fejlesztése" megnevezésű pályázat elfogadására és annak alkotóelemeinek jóváhagyására vonatkozóan. Ez a pályázat egy komplex pályázat, amely három alkotóelemből tevődik össze: infrastrukturális rész, szociális rész, valamint kulturális rész.

Infrastrukturális vonalon javasolva van a DC 29-es számú községi úton (Lövete - Kiruly - Kalibáskő) 14,398 km felújítása és aszfaltozása.

Szociális téren egy rehabilitációs központ (mozgássérült személyek részére) létrehozása van tervezve.

Kulturális részen pedig a kultúrotthon részére alapszükségek, kisértékű leltári tárgyak, hangszerek, hangosításhoz szükséges felszerelések, népviseleti ruhák és más anyagok vásárlása van betervezve.

A pályázat előkészítési költségeit az utak feljavítására készített tervek kifizetésére betervezett összegből tudjuk kifizetni, de nem teljes egészében, 15-20%-ot a tervezőknek, valamint a különböző jóváhagyások, topos felmérések értékének kifizetésére lesz elég az összeg.

A pályázatot az Európai Unió (80%) és a Román Kormány (20%) finanszírozza, az önkormányzatnak csak az áfát (áruforgalmi adó) kell kifizetnie és más kisebb költségeket. Az önkormányzatot nagyobb teher akkor fogja terhelni, ha az áruforgalmi adót nem lehet visszaigényelni.

A polgármester ismerteti, hogy a pályázathoz szükséges a testület határozata, hogy elfogadta, jóváhagyta az összetett pályázatot, elismerve annak szükségességét és fontosságát, valamint külön-külön mind a három téren készített előtanulmányt, amely tartalmazza a pályázat értékét. A pályázathoz szükséges partnerségi szerződés kötése is, a rehabilitációs központnál az egyházzal, a kultúrotthon felszerelésénél pedig a Kákvirág Egyesülettel.

A pályázattal kapcsolatosan az alábbi kérdések merültek fel:

- az út felújítására, javítására vonatkozó pályázatnak mennyi az értéke, ha az áfát az önkormányzatnak kell kifizetnie, miből lehet kifizetni?

- a szociális téren ha rehabilitációs központról beszélünk, nem lehetne a Sport Egyesülettel partnerségi szerződést kötni?

- sportbázis kialakításra lehetett volna-e pályázni?

A válaszok a következők:

- az útra vonatkozó pályázat értéke közel 2.000.000 euró, amely magába foglalja az útszakasz javítását, felújítását, a meglévő hidak és átereszek javítását és újak építését,

- az áfa kifizetésével kapcsolatosan, valahonnan elő kell teremteni az összeget, és ha más lehetőség nem lesz, akkor kölcsönből fedeződik,

- a pályázati kiírás nem engedi meg a sporttal kötni partnerségi szerződést,

- a sportbázis kialakítását ez a program nem foglalja magába, erre más lehetőségek vannak.

A polgármester által tett javaslatokat a testület 12 igen szavazattal jóváhagyta.

2.) A második napirendi pont keretén belül a polgármester ismertette az előterjesztést a külföldre utazó küldöttség utazási költségeihez való hozzájárulás jóváhagyására vonatkozóan, már jelen pillanatban meg van érkezve a domaszéki önkormányzattól a meghívó a falunapi rendezvényekre. Budakalász testvértelepülés is már előre jelezte, hogy augusztus 20-23-i rendezvényekre, amely során várossá nyilvánítják, Lövete küldöttségét várja, akár a tánccsoportot, népdalénekeseket, szavalókat, akár az öregek kórusát, vagy akár a fúvosokat. A testület úgy határozott, hogy az utazási költségek 50%-nak kifizetésével járul hozzá.

A javaslatot 12 igen szavazattal hagyták jóvá.

3.) Ezen napirendi pont keretén belül a polgármester ismertette az előterjesztést a testvértelepülésekkel közös, cseretáboroztatási költségek kifizetésének jóváhagyására vonatkozóan

Molnár Juliánna testületi tag, az iskola igazgatója részletesen ismertette, hogy az eddigi években hogyan voltak megszervezve a cseretáboroztatások, és hogy ettől az évtől van, hogy nem pályázat által nyert pénzből fizetődik a táboroztatási költség, hanem elő kell teremteni a szükséges pénzalapot. Voltak gondok a táboroztatás megszervezésével, a jövőre nézve megoldást kell találni a megszervezésre.

Javaslat hangzott el, hogy ki kellene nevezni egy személyt, aki a táboroztatás megszervezésével foglalkozna. A javaslat jónak bizonyult, de a testület megállapította, hogy egy személy nem elég arra, hogy jól meg legyen szervezve, hanem egy bizottságot kellene alakítani, hogy a testvértelepülésekkel tartsa a kapcsolatot, és feleljen a táboroztatás megszervezéséért.

Az előterjesztésből kiténik, hogy a táboroztatási költségek kifizetésére 1700 lejre lenne szükség, amely összeget a szociális konyha működtetésére betervezett összegnél elért spórolásból lehetne kifizetni.

A javaslat szavazat alá bocsátódott, és 12 igen szavazattal a testület jóváhagyta a fenti összeg kifizetését.

4.) A polgármester ismertette a szeméttárolás további módzataival kapcsolatos előterjesztést.

Tudva van, hogy a nem engedélyezett kis szeméttelpeket 2009. július 16-ig be kell zárni, meg kell szüntetni, az elkövetkező időre szerződést kellene kötni egy szakosított, engedélyezett céggel.

A székelyudvarhelyi AVE cég a feltételeknek megfelel, és ezzel a céggel kellene szerződést kötni, de sokkal többbe kerülne a szemétszállítás, mint mostanig, személyre számolják a szállítást, és személyenként havonta 2,00 -3,00 lej. A saját szolgáltatás engedélyeztetése elég hosszú folyamat, és nagyon sok költséggel jár. Olyan ajánlat is volt, hogy bérbe kellene venni egy autót, és a szerződésbe belefoglalni a tárolást is, de ezt is az előírt feltételek betartásával lehet, vagyis engedélyezett legyen és biztonságos a szállítás és a tárolás is. Csíki zónában próbálnak az önkormányzatok társulást létrehozni a szemétszállítás és -tárolás megoldására, és ha lehetne, oda kellene társulni, mivel lehetséges, hogy nem lenne annyira költséges. Sürgősen megoldást kell találnunk az év végéig a szemétszállításra és -tárolásra, és ez alatt az idő alatt próbálnánk megoldani a saját szolgáltatásunk kialakítását.

Ezzel a napirendi ponttal kapcsolatosan az alábbi kérdések és javaslatok merültek fel:

- megkötni a szerződést az AVE céggel, feltételt szabni, hogy az utcarészekre konténereket helyezzen el,
- a fent felsorolt feltételek közül bármelyiket választjuk, a szemétszállítási díj el fogja érni az AVE cég által megállapított díjat, és ajánlott a szerződést megkötni a fent megnevezett céggel, akár mennyibe kerül is,

- lakossági fórumot kellene tartani, és tájékoztatni a lakosságot a felmerült problémákról, mivel hogy kell ismerniük, hogy mi a helyzet a továbbiakban a szemétszállítással, mennyibe kerül az elkövetkező időben a szemétszállítás, valamint kikérni a véleményüket, de a lakossági fórumon a szakcégnak kellene tájékoztatnia a lakosságot.

5.) A kérések és más problémák keretén belül megtárgyalódott a "BALAZS NAO & GO" cég kérése, amelyben kéri a Somsarjú pataka partján körülbelül egy 0,50 ha terület hosszú távú haszonbérbe vevésének engedélyezését.

A testület azt javasolta, hogy helyszínen meg kell nézni a terepet, és azután lehet döntést hozni.

A helyszínelésen legyen ott a kérelmező cég képviselője, hogy ismertesse a tervet, elképzeléseit és a testületi tagok közül egy páran, javasolták Mihály László, György Bernát Zsolt és Kelemen Árpád testületi tagokat.

A Vágás nevű dűlőben területtel rendelkező gazdák segítséget kérnek a Vargyas vizén meglévő híd javításában.

A testület egyetértett, jóváhagyta a kérést.

Ezen napirendi pont keretén belül az alábbi kérdések vetődtek fel:

- Az útjavításra letett kérésre nem kaptak választ az erdei lakók.

Válasz: hamarosan megtárgyalódik a probléma.

- Hollófészkek felé az út kijelölésével milyen mértékben van haladás?

Válasz: a kivitelezés folyamatban van, ugyanez a helyzet a Sárhegye felé vezető úttal is, az újnegyedi lakosok tudomására kell hozni, hogy van kijelölve az út.

- A Vargyas völgyében a Szereprezéből befolyó vizet el kellene vezetni, hogy ne az úton folyjon, 5 méter sáncot kellene kiásni.

Válasz: a kotrógép, amikor az erdei szakaszon fog dolgozni, ki fogja ásni a sáncot.

- A Lövéte-Kiruly útszakaszt a víz kikezdte, a felújítás és a javítás a cég feladata volt, aki megnyerte a versenytárgyalást, de a karbantartást helyi erőből kell megoldani.

- A csatornázási munkálatoknál egyre több a panasz, ki kell hívni a személyt, aki felelős a munkálatok kivitelezéséért, és el kell vele beszélgetni. Javaslat hangzott el, hogy legalább a főúton a bekötéseket, a csövek elhelyezését meg kellene csinálni.

- A falukép kialakításával kapcsolatosan fel kell venni a kapcsolatot a szakemberrel, ki kell hívni, nézze meg helyszínen. A hivatal szakembere járta-e le a falut, készített-e képeket, milyen stádiumban van a Gábos Zoltánnal kötendő bérleti szerződés.

- A vízhálózattal kapcsolatos pályázatot ismertetni kellene, hogy tudódjon, mit is foglal magába.

- A megyei úttal kapcsolatosan: vagy saját erőből vagy pedig a kivitelező céget megkérni, odahatni, hogy javítsák ki.

- A kirulyi tábor épületeivel mi a helyzet.

- A kisebb értékű építési, javítási munkálatok elvégzésére kiírandó versenytárgyalásokra a hirdetéseket helyi szinten is közzé kellene tenni azért, hogy a helyi kisebb cégek is tudjanak róla, és ha akarnak, nevezzenek be.

Válasz: Az úttal kapcsolatosan: az a munkálat, ami megfelelő volt, az kifizetődött a kivitelező cégnek, de azok a munkálatok, amik nem voltak megfelelőképpen elvégzve (sáncok kialakítása), az nem volt kifizetve.

A falukép kialakításával kapcsolatosan a tervezővel meg van beszélve, de ő sem tudott még kijönni helyszínre, az utas dokumentáció nincs még a kezünkben, egyéb tervek mind elő vannak készítve. Gábos Zoltán felszólítást fog kapni, hogy jelentkezzen a bérleti szerződés tisztázása végett.

A vízhálózattal kapcsolatosan folyamatban van a dokumentáció elkészítése.

A megyei út javításával kapcsolatosan a kivitelező céggel próbáljuk felvenni a kapcsolatot.

A kirulyi épületekkel kapcsolatosan levél volt küldve a minisztériumba, hogy bocsássák a helyi közösség rendelkezésére. A tábor volt örével fel volt véve a kapcsolat, és a helyi rendőrség és a közbirtokosok is fel voltak kérve, hogy időközönként figyeljenek fel, hogy mi is történik a tábor területén.

A polgármester ismertette az alábbiakat:

- Sikerült felszerelni a bankautomatát, reméljük, hogy hamarosan beindul.

Bérleti szerződés kötődik az elfoglalt 1-2 m² -re.

- Az iskolások tej-kifli programja keretén belül megynkben a helyi termelők fogják biztosítani a termékeket.

- A Homoródmente Kulturális Egyesülettel a kapcsolat megszakadt.

Több téma nem lévén a gyűlés munkáját bezárták.

Lövéte, 2009. július 13.

Gyűlésvezető elnök,
András László

Jegyző,
Miklós Ida

Faosztalék

Sajnos az uniós normák és sok más rendelkezés nem a székely ember gondolkodása szerint működik. A megszokott rendet felborítják a "fentről" hozott törvények. A rendelkezések, szigorítások több ágazatban is megváltoztatják eddigi, kialakult helyi gazdálkodási szokásainkat, mint amilyen például az állattenyésztés, területi gazdálkodások, falusi szemét elhordása, továbbá újdonságnak számít az év végén bevezetendő lakás- és egészségügyi biztosítások stb...

A közbirtokosság tagjaira vonatkozóan az új erdészeti törvény nem engedi folytatni az erdőinkből való eddigi, megszokott osztalékos fakitermelést. Az erdészetek vezetői már az elmúlt években figyelmeztettek a változásra, amelyet ez évtől nálunk is alkalmazni kell. A szigorítás azt a célt kívánja elérni, hogy a fővágások alkalmával csak engedéllyel rendelkező, tehát utólag felelősségre vonható jogi személyek végezhesenek erdőkitermelést.

Így az osztalék kivételénél találkozunk a tagság azzal a ténnyel, hogy út mellé kitermelt fát rakhat a járműre, viszont a kitermelési munkát díját ki kell fizetni. Kérdéseinkre az a válasz, hogy fel kell zárkózni, be kell illeszkedni, az új törvény szabta rendelkezést figyelembe kell venni.

A fa kiosztása július végétől kezdődik a megszokott fahozó napokon október végéig. Tűzifa július 28-tól Szárazágban (kedd), fenyőfa Kerekfenyőben július 31-től (péntek). Azok a tagok, akik igényelik a faosztalékokat, a fahozó nap előtt vegyék át az osztalékigazolást a közbirtokosság irodájában munkanapokon a délelőtti órákban vagy hétfőn és csütörtökön este 19-21 óra közt. Kérjük, az igazolás átvételére hozzák magukkal a tagsági könyvet és a személyi igazolványt. Az eddigi évekhez hasonlóan a tagságnak az a része, aki nem fában veszi ki az évi osztalékokat - év végén pénz formájában kapja a járandóságot.

A Közbirtokosság Vezetősége

Az egyik szemünk sír, a másik nevet...

Az 1274-es Kormányhatározat alapján 2009. július 16-ig kötelezően be kellett zárni minden falusi, községi szemétkerakatot. A kilátásba helyezett hatalmas pénzbírságok nyomására községünk hivatalosan is bezárta, betemette a szemétdödröt, de ugyanakkor egy sor problémát "kapart ki", amelyekre hamarosan megoldást kell találni.

Ezek közül a legfontosabb, amelyik majdnem minden embert foglalkoztat, hogy mi fog történni ezután a lakossági hulladékokkal? Több lehetőség közül lehet választani, de egyik sem fog osztatlan sikernek örvendeni a lakosság körében.

- Az egyik lehetőség (a legkényelmesebb) az lenne, hogy valamelyik hulladékgazdálkodással foglalkozó céggel szerződést kötne a település. Csakhogy ez kb. 10-15-szörösére emelné a szemétdíjat, amit, megjegyzném, hogy eddig is sokan nehezményeztek.

- A második lehetőség talán az lenne, hogy a Polgármesteri Hivatal, a már létező szemétközelítési szolgáltatása keretén belül, oldaná meg a szemétközelítést. Bérelne havi 1-2 alkalomra egy szállítóautót, és egy engedélyezett telepre szállítatná a hulladékokat. Ennél viszont nagyon sokba és hosszú időbe kerülne a szolgáltatás törvényesítése, és nem lenne kifizetődő egy településnek ezzel foglalkozni (talán átmeneti időre jó lenne).

- A harmadik lehetőség, amelyiket a leginkább érdemes lenne kihasználni, az, hogy Lövete társuljon egy olyan önkormányzati társulásba, amelyik engedélyezett szolgáltatással, szemétközelítéssel rendelkezik, és hulladékgazdálkodással foglalkozna. A szükséges eszközök, járművek és szemétközelítési

problémáját közösen oldanák meg bérelve majd saját erőből, esetleg pályázati forrásból. Ez sem egyszerű feladat, viszont a legelfogadhatóbb.

Addig viszont átmeneti megoldásra és rengeteg türelemre lesz szükség mindenki részéről. A cégek esetében gyors lépésekre lesz szükség. Kénytelenek lesznek új szerződést kötni egy más szolgáltatóval, hisz ennek hiányában kockáztatják a működési engedélyüket.

A szemétközelítési bezárásával kapcsolatosan úgy is fogalmazhatok, hogy az "egyik szemünk sír, a másik nevet".

"Nebet", mikor arra gondolunk, hogy kéthetente nem kell többet vesződvé, aggódva szemétközelítést gyűjtetni a "mámoros" szociális munkásokkal. Amikor elképzeljük, hogy végre civilizált szemétközelítés lesz e településünkön is. Örömmel tölt el az a tudat, hogy megszűnik az a visszataszító látványt nyújtó szemétközelítési környéke. A szél és a Karácsonyfalváról, Almásról kéthetente feljövő "hulladékgazdálkodási szakemberek" által megtöltött legelőtest visszanyeri eredeti rendeltetését. Utóbbi eredményeként talán nem lesz annyi sok kényszervágás az amúgy is nagyon megcsappant szarvasmarha állományban, mint az előző években.

Viszont "sír", amikor arra gondolunk, hogy mennyivel többet kell fizessen a lakosság erre a szolgáltatásra. Amikor sejtjük, hogy meg fog sokszorozódni a patakokba, útszélekre, erdőbe leöntött, "ottfelejtett" hulladék, amely még akkor is jelen volt, gyűlt ezeken a helyeken, amikor szervezeten, szinte a kapu elől elvitték 2-szer egy hónapban.

folytatás a 6. oldalon

Templomunk rövid építéstörténete

folytatás az 1. oldalról

*Méltóságos Kegyelmes Püspök Urunk
nékünk kegyelmes Urunk Patrónusunk*

Emberi emlékezetet meghaladó üdőben itt Nemes Udvarhely Székben Lövétén egy küs hegyecskén a Boldogságos Szűznek Tiszteletére építtetett Templomocskánk több helyeken annyira meg hasadozván, hogy a Sanctuariumáról [a szentélyről] a szentélyről kövek és meszek le hullának. Melyhez képest is, hogy bátorságosabban a község Isteni Szolgálatra meg jelenhessék kételenítettünk a bot [a boltozat] alatt állást csinálni, most azért látván romlásra hajlandóságát és községnek bé foglalására szorosságát szándékozunk Ugyan azon helyen / ha ahhoz értő Mester emberektől ítéltetik/ ex fundamento [az alapoktól] más és nagyobb Templomot építeni. Alázatossággal azért Instalunk [kérvényezünk] Excellentiadnak, hogy méltóztassék bennünköt annak fel építésére kegyesen Facultálni [feljogosítani]. Mely kegyelmes Atyai Gratiaját [kegyességét] Excellentiadnak mű is csekély Imádságainkban meg hálálni kötelesek vagyunk és Excellentiadnak kegyelmes Gratiajiban fejeként magunkat ajánlván maradunk

*Excellentiadnak
Alázatos szegény szolgálói
Lövétei lakosok*

Az új templom építését Bajtay főpásztor (kinek nevéhez számos udvarhelyszéki és aranyosszéki plébánia alapítása fűződik) engedélyezte. 1772-ben az építkezés költségére 1906 rénes forint 15 krajcár összeget rendelt.

A templom építésének munkálatai ezután kezdődhetek meg. A templom építése az erélyes Fancsali Mózes plébános (Lövétén 1768-tól 1804-ig szolgált) igazgatása és irányítása alatt zajlott le, akit hűségesen segített az akkori egyházi elöljáróság, Miklós András megyebíró, Pál András, Márton András, idős Pál András és Lázár András egyházfiak. A munka javát, a szükséges tenyeres és ígás közmunkát, az egyházközség hívei végezték el. A korabeli munka-, adásvételi- és csereszerződés azonban megsemmisültek, így a templom tervezőjének nevét, a munkálatok részletes leírását nem ismerjük. A templomépítés munkálatait valószínűleg a XVIII. századvég egyik legtöbbet foglalkoztatott erdélyi építész, a marosvásárhelyi Türk Antal irányította.

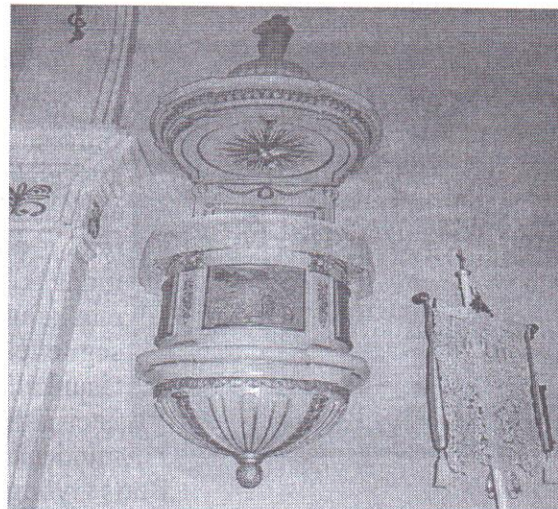
A régi templomot lebontották, s anyagát az új templom építésénél felhasználták. Felszerelése (oltárok, harangok, szenteltvíztartók stb.) is az új templomot díszítette.

A környezetében ma is kitűnően érvényesülő, 1776-ban befejezett templomot Batthyány Ignác erdélyi püspök (1780-1798) szentelte fel 1783. július 5-én az egyházmegye régi védszentje (Kisboldogasszony) tiszteletére.

1808. június 21-én Mártonffi József püspök (1799-1815) egyházlátogatása alkalmával megállapítást nyert, hogy a rossz alapzat következtében a templomhajó boltozata és a diadalív veszélyesen meghasadozott. Ennek oka az egyházi hagyományok szerint az volt, hogy az új templom a korabeli háborús idők (az 1778-79-es bajor örökösödési háború, az 1788-90-es balkáni hadjáratok és az ezt követő napóleoni háborúk) alatt több évtizeden keresztül befödetlen állott, minek következtében az esővíztől átázott hajó boltozatos mennyezete meghasadozott, és beszakadt. A romlásokat 1808-1809 folyamán kijavították, amit nemcsak a korabeli számadások, hanem a diadalíven látható javítási évszám (1809) is bizonyít. 1814-ben felépül a templom körül az első kőkerítés is, amely a későbbiekben számos átépítésen esik keresztül.

A templom régi fa berendezését a XIX. század első felében cserélik ki. Előbb két új mellékoltárt (Szent Mihály főangyal oltára, Nepomuki Szent János oltára) szereztek be, majd 1842-ben hozzáfogtak a régi főoltár kicseréléséhez. Az új nagyoltár 1845-re készült el a Boldogságos Szűz születésének tiszteletére.

Ugyanekkor készült vecsernyemondó szék felül mennyezettel (faldistorium), úrnapi és más körmenetek alkalmával használt négy rúdra erősített négyzetű mennyezet (baldachinum) és a díszes szószék. Ezek valószínűleg mind Pap Miklós alkotásai.

"Füben, fában orvosság"

Így tartja a mondás, csak tudni kell, mit mire lehet, vagy nem lehet használni. Céломul tűztem ki ezen eltűnőben lévő tudás átmentését a jövő generációi számára.

Sajnos kissé megkéstem, mert manapság az emberek egyre kevesebb gyógynövényt használnak. Azonban a régi időkben, amikor az orvoslás még nem volt ilyen fejlett, mint napjainkban, őseink gyógyfüvekkel gyógyították betegségeiket. Sok-sok 1000 év alatt tapasztalták meg, milyen betegségek ellen mely gyógyfüvek használhatók. Ez az ősi tudás nyomokban még napjainkban is megtalálható kicsiny falvak idős embereinek az emlékezetében. Csak oda kell figyelniük arra, amit mondanak.

Magyarországon, Baranya megyében egy kis falucskában élek és biológiát tanulok a Pécsi Tudományegyetemen.

Hogy is kerültem Lövétére? Hét évvel ezelőtt jártam először Erdélyben, Szentegyházán. Nagyon megszerettem az itteni emberek őszinteségét, barátságosságát, nyitottságát. Régóta érdekelnek a szokások, hagyományok. Lassan 8 éve, hogy elkezdtem néptáncolni. Utazásaim során megtapasztaltam, hogy itt, Erdélyben számos, gyönyörűbbnél gyönyörűbb szokás még élő hagyomány.

Az egyetem II. évének végére kell írni egy dolgozatot. Dolgozatom témájának a népi növényismeretet választottam. Nálunk már a legidősebb emberek sem emlékeznek arra, hogy szüleink, nagyszüleink milyen növényeket használtak saját maguk és állataik betegségeinek gyógyítására. Ezért jöttem Erdélybe kutatni. Némi utánajárás után kiderült, hogy Lövétén még nem végeztek ilyen botanikai kutatást. Tanárnőmmel, Papp Nórával tavaly nyáron 10 napot töltöttünk itt, Lövétén. Nagyon sok érdekes gyógymódot jegyeztünk le, s úgy éreztük, idén is vissza kell jönnünk. Idén három hétig járom a falut, s igyekszem minél több olyan idős embert felkeresni, akik használnak, vagy használtak gyógyfüveket. S ha Isten engedi és élünk, még a jövőben is el fogunk jönni ebbe a gyönyörű faluba.

Ez úton is szeretnék köszönetet mondani a kedves lövéteieknek, akik idejüket ránk áldozva, tudásukkal és munkájukkal segítették kutatásunkat! Isten áldjon meg mindenkit!

Boris Gyöngyvér

"Az egyik szemünk sír, a másik nevet..." *folytatás a 4. oldalról*

Falun eddig is elégették a papírt, kartont, az ágakat, a rossz szekrényt vagy ágyat. Az újrafelhasználható hulladékokat (műanyag palackok, üveg, vas és papír) hátha sikerül értékesíteni, és ez által csökkenteni a szemét mennyiségét.

De lassan rá fogunk jönni, hogyan lehet minél kevesebb szemetet termelni, úgy hogy a környezetünkben se halmozzuk fel, ne fojtsuk magunkat bele a saját szeméttengerünkbe. A mentőövet saját magunknak kell bedobjunk ebbe a tengerbe és magunkat ki is kell húzzuk, mert mások segítségére nem számíthatunk. Csak ehhez igény, akarat, összefogás, megértés türelem kell, valamint az emberek, a gyerekek célszerű nevelésére van szükség.

Györgylőrincz Ernő

Motrot adjatok!

Egy motor kellene nekem is. Minél hamarabb. Mindjárt lejár a nyár, s még senki nem fedezte fel, hogy én is menő vagyok. Az a négykerékű izé is megtenné, az a kvád, vagy miafene, de - legyünk őszinték - ami négy keréken mozog, abban kevesebb a kihívás. Nem vagyok én nyugdíjas.

Persze mély, sportos hangú kellene nekem is, mert ebben van a lényeg. Ha nem hallja senki, hogy merre járok, az egésznek semmi értelme. Gondolom, ha nem lenne elég dögös a motorhang, könnyen lehet tuningolni a kipufogót. Dübörögjön, s rezegjen a tér körülötte. Nem szeretném, ha valaki holmi kétütemű favágógéppel vagy túlterhelt traktorral tévesztene össze, mielőtt feltűnök az utcasarkon.

Néha a mezőn vagy a legelőn is kipróbálnám a lóerőket. Vannak jó meredek oldalak, ahol igazán kiderül, mennyit bír meg a motor, ha kiengedem a kuplungot, és ágyat kapar a földbe magának a kerék. Ráadásul a kaszát-kapát rázókon is jót lehetne mulatni. De az igazi kaland az lenne, ha egyszer valamivel a nyomomba erednének, és én megmutathatnám, hogy semmi esélyük engem utolérni. Mert velem az Erő!

Egyébként főként az utcákon kerülnék naponta egyet-egyed. Meg-megállnék, tennék-vennék, állítanék valamit rajta, aztán felbőgött motorral mennék vagy 10-20 métert. Ennyi elég is lenne. A sok vénaszonynak ha nem tetszene, hangosítsa fel a Mária Rádiót! A többi bámészkodó amúgy is csak irigykedne. De hát kinek mi köze, hogy mivel szórakozom? Csak merjen valaki valamit mondani!

Mag István

Cseretábor

Több hetes előkészítés után véglegesítve a tábor programját, már csak az érkező vendégekre vártunk. A szokásostól eltérően nem a Kirulysarki iskolatábor, hanem a szoci-konyha vált otthonukká a táborozóknak, óhajuk - a községünk hétköznapijainak mélyebb megismerése céljából.

Június 26-a Lövétén köszöntött arra Völgyes József vezette budakalászi csapatra, akik táborozni jöttek falunkba. A bevallásuk szerint remek kis szállás birtokba vétele után elkisértük őket egy rövid falusétára, célba vettük a tájházat, iskolát, templomot, sós kutat és elmaradhatatlan volt a pénzköltési lehetőségek feltérképezése is.

A tábor második napján borvíz-túrán vettek részt, szekérrel, ám részben a mostoha időjárás, részben a fáradtság csak félig tette sikeressé a napot. Este tábor-tűzzel zártunk, amit a változatosság kedvéért ugyan csak az eső tett élvezhetetlenné.

Vasárnap, Lövétén ünnep, misére hivatott menni a kis csapat, majd az iskolába vártuk őket kézműves

foglalkozásokra, sportjátékokra, egy kis könnyed délelőttre. Délután pedig együtt néztük meg a lövétei gyerekek népi műso-

rát, majd egy kis sütizés után tánclépésekkel égethettük el a tortából felszedett kalóriákat.

A tábor további két napján kirándultunk, először a szentegyházi tremálfürdőre, majd egy kissé hosszúra nyúlt, buszos kiruccanást ejtünk meg, Békási-szoros végállomással, Lázár-kastéllyal, meg az elmaradhatatlan énekszóval.

Budakalászi vendégeink utolsó két napjukat ismét itthon töltötték, esztenára kirándultak, majd hazaindulás előtt egy utolsó játékra hívtuk a gyerekeket az iskolához. A búcsú tábor-tüzet is elfújta a szél, na meg az elmaradhatatlan eső.

A tábor "csere" sikerességéről tanuskodik az a tényeszerű dolog, hogy bármelyik tábori napon legalább annyi lövétei gyerek is volt velünk, mint ahány budakalászi, és ez a szám csak gyarapodott. Barátságok születtek,

erősödtek meg azoknál, akik már a tavalyi otlétkor megismerték egymást.

Viszlát jövőre, ugyanott!

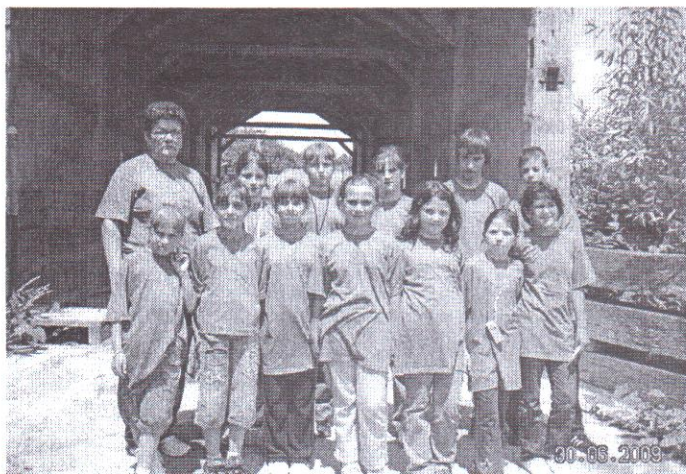
Mivel zárhatnám? Hogy ne kelljen lezárni!

Mag Ottilia, tanítónő

Szejke tábor

Kedd reggel 6 órakor a szüleinktől elbúcsúztunk, felültünk a buszra, és elindultunk a XIII. Szejke Széptermő Kalákába. Odaértünk a táborba, leraktuk a csomagunkat, és utána nagy élménnyel mentünk kirándulni. Először megnéztük a székelyszentléleki tájházat, Malomfalván pedig egy népi fafaragó munkáit.

Útban Kőrispatak felé betekintettünk (és egyben gyakoroltuk) a vesszőfonás fortélyaiiba, majd meglátogattuk a szalmakalap-múzeumot. Késő estére értünk a táborba, elrendeztük a hálónkat, és egy kicsit még fenn maradtunk, aztán lefeküdtünk.

Másnap reggel már jöttek az udvarhelyiek, fel kellett kelniünk, mert kezdődtek a foglalkozások. A két fiú fafaragással foglalkozott, a tíz lány pedig bútrot festett, varrt, virágtartót bogozott, gyöngyöt fűzött, nemzelt. Naponta három-három órát alkottunk. Az étkezés a helyi vendéglőben történt, majd délutánonként az ottani strandon fürödtünk.

Teltek a napok, és nagyon jól mulattunk, szórakoztunk. Eltelt ez az egy hét, és sajnos úgy éreztük, hogy rövid volt. Reméljük, hogy jövőben is elengednek Ági nénivel a szüleink. Ez volt életünk legjobb táborra.

Szász Bernadett, András Edit, Szikszai Csilla-Mária, Orbán Andrea IV. osztályos lányok

Régi arcok sárgult fényképeken

ESEMÉNYNAPTÁR

Augusztus - Kisasszony hava

6. - Urunk színeváltozása

9 -14. - Csillaghullás ideje

15. - Nagyboldogasszony ünnepe

20. - Szent István királyunk ünnepe

ANYAKÖNYVI HIREK - 2009. június

- Születések száma: 3

SIKSZAI KATALIN - született 2009. június 07-én

PÉTER MILÁN - született 2009. június 09-én

LADÓ KITTI-JULIÁNNA - született 2009. június 11-én

- Házasságkötések száma: 1

BALÁZS ATTILA és BALÁZS EMŐKE

- Őszinte részvétünket fejezzük ki a májusban elhunyt lakosok hozzátartozóinak:

ORBÁN PÉTERNÉ - született GYÖRGYPÁL JULIÁNNA

LÁZÁR LAJOSNÉ - született ANDRÁS JULIÁNNA

LÁZÁR LAJOS

LÁZÁR ISTVÁN

ORBÁN JÁNOSNÉ - született PÁL ANNA

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

Megjelenik havonta, kiadja a
LÖVÉTEI KIÁLTÓ EGYESÜLET

Főszerkesztő: Mihály János,
titkár: András Kinga,

tördelés és szerkesztés: Mag István,
korrektúra: Lázár Emilia

Munkatársak: András Magdolna, András
Zsolt, Györgylőrincz Ernő, Lázár Béla, Lázár
Zoltán, Miklós Emilia,

Molnár Juliánna, Pál Erzsébet

Támogatók: Lövete Község Helyi Tanácsa,

Lövete Közbirtokossága,

Select Metleplast kft.,

Communitas Alapítvány

A szerkesztőség elérhetősége:

Lövete Községi Könyvtár,

tel.: 0266-220806,

e-mail: loveteikialto@freemail.hu

Alapította az RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY

Elindultunk a nagy útra...

Június 12.-e esős reggelén,
Imádkoztam Istenhez a meleg-nyári időért.
Kicsengetésem napján először eső köszöntött,
De boldog diák voltam a végzősök között.

Lezártam diákéveimet a Kós Károly iskolában,
Győztesen és vidáman ballagtam hátamon a batyuval.
Bezárult utánam iskolám ajtaja,
Sok diákemlék őrzője, tudója.

Esős reggelre ébredtünk június 12.-én,
Később jöttem rá ez számomra felejthetetlen emlék.
Büszkén öltöztem falum népviseletébe,
Melyben bátran indultam az iskola épületébe.

Nagy boldogság töltött el amikor megtudtam,
Három kocsival érkeztek rokonaim a ballagásomra.
Boldogságom szinte határtalan lett volna,
Ha nagymamám nem feküdt volna betegen a kórházban.

A reggeli vihart csak egyvalaki sejtette,
Nagymamám tudta, valaminek kell történnie.
Június 12.-én reggel talán már érezte,
Ballagásom felejthetetlen emlék marad életemben.

Amíg én a székely ruhát öltöttem magamra,
Nagymamám már a lelkét Istennek ajánlotta.
Amíg mi az esővel próbáltunk harcolni,
Nagymamám szíve kezdett elfáradni.

Mikor felcsendült a Gaudeamus a végzős diák ajkán,
Nagymamám felsóhajtott: "Most segíts meg Máriám!"
Míg mi vidáman ballagtunk az iskola udvarán,
Ő bátran köszöntötte Isten elküldött angyalát.

Míg engem boldogan köszöntött rokon és jó barát,
Nagymamám szerényen a jó Isten elé állt.
Együtt voltunk mindketten a boldogság csúcán,
Én a rokonaim közt, s ő a jó Isten jobbján.

Utoljára voltunk mi együtt boldogok,
Június 12.-én délelőtt 11 órakor.
Hogy megtért atyjához boldogan ünnepelte,
S mi gyászosan elfogyasztottuk a kicsengetési ebédet.

A diákok örvendtek, hogy vége lett az évnek,
S én gyászosan készültem nagymamám temetésére.
Gyászosan zártam le boldog diákéveim,
Mert tudom, valaki mindig fog hiányozni!

Nincs már akinek elmeséljem átélt élményeim,
Nincs már akinek elmondjam fájó panaszaim.
Ő figyelmesen meghallgatott, talán mindent nem értett,
Próbált útmutatást adni, csakhogy valahogy segítsen.

Drága jó nagymamám csak arra kérlek téged,
Ahogy a földön tetted, az égben is imádkozz értem.
Mégfogadom a tanácsod, mindig jó leszek,
Drága jó nagymamám nyugodjál csendesen!

Lázár József